

Bevar Danmarks kystnære havmiljøer

De danske kyster og det beslægtede havmiljø bliver flere steder truet af mastodontiske kraftværker. Havvindmølleparkerne vil producere masser af grøn strøm, men prisen giver i stedet røde tal på naturens bundlinje.

Casper Ulsøe

De grønne vinde har i mange år blæst henover landet. Vindmøller står spredt henover landet og til vands, hvor de susende vinger høster den vedvarende energi. I takt med den grønne omstilling bliver vindmøllerne større og mere effektive. Men der er ikke længere plads til dem i baghaven, så i stedet pusles der med flere større havvindmølleparker i de danske farvande. Nogle projekter er realiseret, mens andre er langt på tegnebrættet.

Men under de nuværende forudsætninger er der et himmelråbende problem, fortæller Ole Nyvold. Han er talsperson for koordinationsgruppen Bevar Danmarks Kystnære Havmiljøer, som består af en flok NGO'er med fokus på naturværdier. Her er de på ingen måde imod den grønne omstilling. Tværtimod. "Omstillingen er en nødvendighed. Det indebærer dog ikke, at vi i panik gennemfører tiltag, som efterfølgende vil stå som mindesmærker over, at vi ikke fik tænkt os tiltrækkelig godt om. Vi står i dag i en situation, hvor de indre danske farvande og de øvrige kystnære havmiljøer er i overhængende fare for at blive plastret til med det ene kraftværk efter det andet i form af kystnære havvindmølleparker. Realiseres de igangværende planer, risikerer vi, at vores børn og børnebørn kommer til at leve i et Danmark, hvor

biodiversiteten har lidt et alvorligt knæk og befolkningens og turisternes oplevelse af den uberørte natur langs Danmarks kyster er en saga blot," fortæller Ole Nyvold. "Det indfrier ikke vores fælles ønske om at give et bedre Danmark videre til de næste generationer."

Fornuften skal tilbage i energidebatten

I Danmark har vi allerede flere havvindmølleparker – blandt andet verdens første af sin art, Vindeby, der blev opstillet i 1991. Men flere private energiaktører har udset sig specifikke områder i det kystnære landskab, hvor de ønsker at opstille nye vindmølleparker, som flere steder kommer til at ligge blot fire kilometer fra land. Det er alt for tæt på og unødvendigt, mener de i Bevar Danmarks Kystnære Havmiljøer, der består af NGO'erne Red Lillebælt, Stop Vesterhav Nord, Bevar Mejlflak og Beskyt Jammerland Bugt.

"Vi skal have fornuften tilbage i energidebatten og placere havvindmølleparkerne der, hvor de rettelig hører hjemme, nemlig langt ude på havet. Dette i form af både storskala havvindmølleparker og energier," siger talspersonen Ole Nyvold.

Grønne vinde med dollar-tegn i øjnene

Ovenpå klimamødet COP15 i København i 2009 blomstrede det med en masse gode,

grønne ambitioner i Danmark. Op af den politiske muld skød også ideen om endnu flere havvindmølleparker. Nogle få år senere endte det – kort fortalt – med, at den danske stat efter forundersøgelsen af 15 mulige placeringer valgte seks kystnære steder, hvor de ville opstille havvindmøller, som til sammen skulle give 450 MegaWatt (MW). Men der var en række restriktive krav til placeringerne, højden af møllerne og hvor mange Watt parkerne skulle producere – alle for at balancere hensynet til miljøet og de rekreative naturværdier, mens den grønne energiomstilling tog fart.

Samtidig åbnede man for at private energiselskaber kunne etablere havvindmølleparker – og det uden begrænsninger bortset fra, at afstanden til kysten skulle være minimum fire kilometer. Hele ideen var at billiggøre etableringen af vindmølleparker til vands for hurtigere at kunne gennemføre den grønne omstilling.

Dengang, i 2012, gav tiltaget en vis mening, forklarer Ole Nyvold, men med udviklingen sidenhen er de tunge etableringsomkostninger reduceret med hele 70 procent. Derfor kan de enorme parker sagtens flyttes helt ud på havet, hvor de ikke generer naturværdierne og stadig giver økonomisk gevinst for såvel samfundet som de private elvirksomheder.

Får de lov at placere møllerne midt i eksempelvis havdykændernes spisekammer i Jammerland Bugt, så vil de 34-60 møller – der hver især er næsten ligeså høje som pylonerne på Storebæltsbroen – gøre uoprettelig skade på naturen og det unikke fugleliv, som eksisterer derude; blandt

andet de truede og rødlistede havdykænder sortand, edderfugl og fløjlsand. "Placeringen tæt ved kysten er unødvendig og den økonomiske begrundelse retfærdig; der er det ikke længere," siger Ole Nyvold.

Mens lokalpolitikere, NGO'er og miljøorganisationer alle har råbt vagt i gevær, fortsætter virksomhederne med stor iver at søsætte rentable mastodontprojekter.

Hos Bevar Danmarks Kystnære Havmiljøer kæmper de videre for, at den grønne omstilling ikke trækker spor af uoprettelig skade med sig. Ole Nyvold håber, embedsværket i Energistyrelsen snart vil gøre brug af de mulige restriktioner på opførelsen af de gigantiske havvindmølleparker i vores nære kystmiljøer. Alternativt er ifølge talspersonen, at politikerne gennem lovgivning forhindrer den kystnære placering. "Vel er den grønne omstilling i gang, men det mest grønne ved disse unødvendige kystnære havvindmølleparker er dollar-tegnene i øjnene på de private mølleudviklere. Vi sælger ud af naturværdierne og overfører pengene til private mølleparkudviklere," forklarer han. ●

Ole Nyvold
formand
Beskyt Jammerland
Bugt